Wiadomości Uczelniane

Nr * 17

styczeń • 1993

W TYM NUMERZE W MIEJSCE SPRAWOZDANIA Z OBRAD SENATU ZAMIESZCZAMY W PEŁNYM BRZMIENIU KARTĘ OCENY NAUCZYCIELA AKADEMICKIEGO

*

Dwie Senackie komisje: d/s Nauki i Kadry Naukowej oraz d/s Dydaktycznych i Studenckich przez pół roku pracowały nad projektem Karty oceny nauczyciela akademickiego, który zatwierdzony został przez Senat WSI na posiedzeniu w dniu 18 listopada 1992 r.

Ocena wszystkich nauczycieli akademickich według kryteriów zawartych w Karcie przewidziana jest na początek roku 1994. Corocznie też każdy nauczyciel powinien ją wypełnić. Żeby utrzymać ciągłość i aktualność również w bieżącym roku nauczyciele wypełniają Kartę za rok ubiegły - 1992.

Warto podkreślić, że jest to wymóg obowiązujący przy każdym awansie.

KARTA OCENY NAUCZYCIELA AKADEMICKIEGO

za okres od roku 1989 do roku 1992

1. Imię i nazwisko.....
2. Data urodzenia.....
3. Stopień i tytuł naukowy (wraz z datą uzyskania).....
   .....
4. Wydział/Instytut/Studium.....
   Katedra/Zakład.....
5. Stanowisko.....
6. Staż pracy naukowo-dydaktycznej.....
7. Staż pracy w WSI w Opolu.....

OCENA

Rodzaj działalności	Liczba punktów	Ocena
działalność naukowa		
działalność dydaktyczna		
działalność organizacyjna		
działalność nauk.-bad. umowna		
OCENA OGÓLNA		

.....
(miejsce i data)

Podpisy członków komisji oceniającej
1. .....
2. .....
3. .....

OŚWIADCZENIE OCENIANEGO: Zostałem(am) zapoznany(a) z treścią oceny i przysługującym mi prawem do odwołania.

.....
(miejsce i data)

.....
(podpis ocenianego)

c.d. na str. 2

WYWIAD Z...

Z prof. dr. hab. inż. Romanem ULBRICHEM pełnomocnikiem Rektora d/s kierunku Inżynieria Środowiska rozmawia Krystyna DUDA

●Został Pan Profesor w ostatnim czasie powołany przez Rektora na pełnomocnika d/s organizacji kierunku studiów Inżynieria Środowiska. Czy zechciałby Pan poinformować czytelników o sposobie i stanie realizacji tego przedsięwzięcia?

Rzeczywiście otrzymałem nominację na to stanowisko. Pierwszy etap z uwagi na bardzo napięte terminy wymagał ogromnej dyscypliny czasowej. Statut Uczelni nakazuje, aby informacja o naborze studentów na przyszły rok akademicki była przygotowana do końca grudnia. Wcześniej nasze Ministerstwo ma jeden miesiąc na wniesienie dla nowo otwieranych kierunków studiów. Patrząc zatem na plan pracy Senatu, jako ostateczny wypadał termin 18 listopada. Biorąc pod uwagę, że ze stypendium Fundacji Humboldta powróciłem pod koniec września, czasu było niewiele. Okazało się jednak, że dzięki przygotowaniu gruntu a mam tu na myśli rozmowy, które przed moim powrotem prowadził prof. Troniewski znalazł się czas na ogólną dyskusję i mam nadzieję, że kto chciał coś do tych działań wnieść, miał ku temu wiele okazji.

Zdążyliśmy. Na Gwiazdkę przyszła informacja o zatwierdzeniu kierunku. Obecnie stoimy przed poważnym zadaniem i chyba dobrze to pani określiła, jako "przedsięwzięcie" podnosząc wymiar czasowy i wagę.

Problem obsady kadrowej jest właściwie opanowany i to zarówno od strony formalnej - wymogi ustawy o Szkolnictwie Wyższym, jak i w sensie fachowym - mamy deklarację wielu specjalistów. Jest problem z przekwalifikowaniem się niektórych osób, które zatrudnione są na Uczelni; ja osobiście widzę tu szansę dla kilku osób i mam nadzieję, że po pokonaniu niepotrzebnych, ale po części zrozumiałych oporów i ten problem pokonamy.

Wreszcie baza i przyznam się, że ten element budzi moje poważne obawy, ale o tym nieco później.

●W wyższej Szkole Pedagogicznej funkcjonuje i kształci studentów Instytut Ochrony i Kształcenia Środowiska; czym różnić się będzie nasza oferta kształcenia od tamtej?

Wspomniałem już o szerokiej dyskusji w trakcie przygotowywania programu studiów. W momen-

c.d. na str. 2

PUNKTACJA OSIĄGNIĘĆ NAUKOWYCH

	Liczba p-któw
1. Książka wydana poza wydawnictwem uczelnianym	50
2. Monografia	40
3. Wyróżniona rozprawa doktorska	30
4. Rozprawa doktorska	25
5. Artykuł w czasopiśmie międzynarodowym (międzynarodowe kolegium red.) lub PAN	12
6. Patent zagraniczny	8
7. Patent krajowy	6
8. Wzór użytkowy	2
9. Artykuł w czasopiśmie centralnym lub branżowym	6
10. Artykuł w zeszycie instytutowym lub uczelnianym	4
11. Referat opublikowany w materiałach konferencji międzynarodowej	8
12. Referat opublikowany w materiałach konferencji centralnej lub PAN	5
13. Referat opublikowany w materiałach konferencji lokalnej lub branżowej	3
14. Cytowanie wykazane w Current Citation Index	1
15. Habilitacja	50
16. Uzyskanie tytułu naukowego	70

PUNKTACJA ZA OSIĄGNIĘCIA DYDAKTYCZNE ORAZ W ZAKRESIE KSZTAŁCENIA I ROZWOJU KADRY NAUKOWEJ

	Liczba p-któw
1. Skrypt lub scenariusz zrealizowanego filmu dydaktycznego	20
2. Wypromowanie doktora	20
3. Recenzja (jawna) rozprawy habilitacyjnej lub wniosku o nadanie tytułu naukowego	10
4. Recenzja rozprawy doktorskiej lub książki	5
5. Notatki autoryzowane	5
6. Recenzja publikacji zagranicznych lub PAN	3
7. Recenzja skryptu	4
8. Przewodnik metodyczny	3
9. Opracowanie i uruchomienie stanowiska laboratoryjnego	3
10. Instrukcja do ćwiczenia laboratoryjnego	1
11. Organizacja lub gruntowna modernizacja pracowni dydaktycznej	15
12. Opieka nad studentem studiującym indywidualnie	2/rok
13. Opieka nad studenckim kołem naukowym	12
14. Opieka nad grupą studencką lub praktykami studenckimi	5
15. Obciążenie dydaktyczne (wykonane/pensum) x 10/rok	ak.
16. Prowadzenie wykładu (za każde 30 godz.) lub pracy dyplomowej (za każdą pracę) przez adiunkta	6

PUNKTACJA ZA OSIĄGNIĘCIA ORGANIZACYJNE I AKTYWNOŚĆ ZAWODOWĄ

	Liczba p-któw
1. Zorganizowanie i uruchomienie studium podyplomowego lub magisterskiego	10
2. Udział w pracach komitetu organizacyjnego konferencji naukowej o zasięgu ogólnopolskim	10
3. Uczestnictwo w pracach ciał kolegialnych i komisjach Szkoły (łącznie)	4-10
4. Inne działania na rzecz rozwoju bazy materialnej oraz wzrostu prestiżu i pozycji Szkoły	5-20
5. Funkcje w zarządach towarzystw naukowych i naukowo-technicznych	5
6. Członkostwo komitetu redakcyjnego czasopisma naukowego lub naukowo-technicznego	5
7. Udział w gremiach naukowych i doradczych w skali państwowej (Rada Główna, KBN, CK, Zespół ekspertów KBN itp.)	10
8. Pełnienie funkcji:	
- rektora lub prorektora	15/rok
- dziekana (dyrektora instytutu międzywydziałowego)	10/rok
- prodziekana (zastępcy dyrektora instytutu międzywydziałowego)	10/rok
- kierownika studium, katedry lub zakładu	8/rok

PUNKTACJA ZA UDZIAŁ W PRACACH UMOWNYCH

1. Kierowanie projektem badawczym finansowanym przez KBN lub inną pracą umowną (wartość pracy/10 miesięcznych wynagrodzeń prof. zw.)	x 2
2. Udział w realizacji projektu badawczego finansowanego przez KBN lub w innej pracy umownej (wartość pracy/miesięczne wynagrodzenie prof.zw.)	x1
3. Sprzedaż licencji lub zrealizowanie wdrożenia (zysk Uczelni/pensja prof.zw.)	x1

c.d. ze str. 1

cie budowy siatek i opracowywania profilu absolwenta zapoznaliśmy się z programami z Politechniki Łódzkiej, gdzie inżynieria środowiska powstała na bazie inżynierii chemicznej, a także Gliwic i Wrocławia. Oczywiście również Opola, gdzie od dwóch lat pod kierunkiem Pani prof. Dubel prowadzony jest kierunek ochrona środowiska W wyniku tych rozmów mamy pełną deklarację pomocy, również w początkowym okresie, gdy nie jest jeszcze z nami formalnie związana. W działaniu kierowała nami zasada stworzenia na terenie Opolszczyzny możliwie szerokiej palety w obszarze ekologii.

Dla wielu określenia: ochrona i inżynieria środowiska to to samo i nazwy te są używane wymiennie. Zresztą co tu dużo mówić, ja też początkowo miałem z tym problemy. Należy tu stwierdzić, że w kształceniu o charakterze proekologicznym, jest ogromna luka pomiędzy dotychczasowym kształceniem, które ma ścisły związek z naukami przyrodniczymi i humanistycznymi, tak jak jest to realizowane właśnie w Wyższej Szkole Pedagogicznej, a szeroko pojętym kształceniem w technicznych naukach stosowanych. Chcemy tę lukę wypełnić i jeśli nam się to uda to już będzie to sukces. Obserwując otaczające nas środowisko, poziom techniczny zakładów przemysłowych oraz stopień ich dekapitalizacji myślę, że nasze działania są potrzebne i tak też będą oceniane.

A więc odpowiadając wprost na Pani pytanie, uruchamiamy kształcenie proekologiczne, który uzupełnia ofertę WSP a co dla mnie najważniejsze, nie pokrywa się z nią. Ten drugi element akcentuje celowo aby pokazać, że możliwa jest wspólna praca dla dobra Regionu, zachowując tak cenioną przez wielu niezależność.

● Może zatem kilka słów na temat sylwetki absolwenta kierunku inżynieria środowiska?

Decydujemy się na kształcenie proekologiczne na kierunku technicznym - mechanicznym. Chcemy wykształcić inżyniera, który przy dobrym przygotowaniu technicznym, lokowanym pomiędzy mechanikę a inżynierię procesową, będąc wyczulonym na problemy skażenia środowiska, będzie przygotowany do samodzielnego rozwiązywania problemów związanych z ochroną środowiska w zakładach przemysłowych. Jego miejsce to wyspecjalizowane służby ochrony środowiska w dużych zakładach przemysłowych, albo też w średnich i mniejszych przedsiębiorstwach działy głównego mechanika lub energetyka. Może on kierować eksploatacją urządzeń ochrony środowiska. To jest plan minimum. Dla najlepszych, tych z inwencją, widzimy ogromne pole do popisu w innowacyjnych działaniach proekologicznych, które powinny wpłynąć na zmniejszenie oddziaływania przemysłu na śro-

c.d. ze str. 2

dowisko. Na wyniki naszych działań musimy jednak trochę poczekać. Mówię o tym dlatego, że już spotkałem się z głosami - jak to uruchamiacie ochronę środowiska, a elektrownia rusza bez odpylania. Trudno w tym momencie na dyskusję. Widać jednak opatrzność czuwa, nie wiem tylko czy bardziej nad pytającymi czy nad nami - są gwarancje na odpylanie mokre w elektrowni.

W chwili obecnej nie zdecydowaliśmy się na określenie specjalności w jakich studenci mogli by się kształcić, zachowując równowagę w czterech elementach oddziaływujących na środowisko: zanieczyszczenia powietrza, wody, ziemi oraz energia. Pewną namiastką w kierunku specjalizacji jest możliwość wyboru na semestrze 6 pewnych grup wykładów obieralnych.

Wraz z rozpoczęciem kształcenia studentów, po nawiązaniu ściślejszych kontaktów z Regionem i lepszym rozpoznaniu jego problemów, podejmiemy decyzję o wyborze specjalizacji.

●Czy prowadzone były sondaże na temat zainteresowania takim kierunkiem studiów?

Po nietrafionych czy też obarczonych dużym błędem sondażach opinii społecznej prowadzonych przez poważne instytucje dla potrzeb wyborów parlamentarnych w różnych zakątkach świata, mam ograniczone zaufanie do takich działań. Nie muszę chyba przy tym powtarzać, że takie badania sporo kosztują. O obecnej sytuacji nauki można powiedzieć chyba wszystko tylko nie to, że pływa w pieniądzach. Ale wracając do pytania - do tej pory nie zlecono mi ani nie czułem się powołany do podjęcia takich działań. Temat uruchomienia tego kierunku studiów został wywołany przez władze naszej Uczelni i uważam to za pociągnięcie bardzo słuszne. Dlatego też tak chętnie się zaangażowałem.

Otrzymałem informację, że podczas ubiegłorocznego naboru studentów wielokrotnie pytano o możliwość studiowania na tym kierunku. Wydaje mi się, że stosunkowo duża liczba studentów która złożyła deklaracje wstępne na profil dyplomowania związany z urządzeniami ochrony środowiska na kierunku mechanika jest dowodem, że pomysł jest dobry i chwyci.

Bardzo zależy nam, jako środowisku, na pozyskaniu młodzieży, dobrej, aktywnej, stąd działania władz naszej Uczelni aby zwiększyć paletę oferty kształcenia i stąd decyzja o powołaniu, praktycznie w okresie kilku miesięcy, aż trzech nowych kierunków studiów.

Myślę, że pismo Wojewody opolskiego do Ministra Edukacji Narodowej, wspierające działania Uczelni w tym kierunku jest również elementem wskazującym na potrzebę kształcenia w tym kierunku. Bardzo ciepłe rozmowy z kierownictwem Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Wojewódzkiego również utwierdzają w przekonaniu o celowości naszych działań.

●Kto oprócz pana profesora stanowić będzie kadrę dydaktyczną i naukową nowego kierunku?

Jednym z wymogów jaki stawia Ustawa o Szkolnictwie Wyższym jest zapewnienie odpowiedniej kadry - dla studiów inżynierskich należy dysponować 4 profesorami oraz 6 adiunktami ze stażem zawodowym. W chwili obecnej bez potrzeby zatrudnienia osób z zewnątrz, drogą wydzielenia z kadry dydaktycznej zatrudnionej na Wydziale Mechanicznym, zorganizowaliśmy taką grupę. Są to profesorowie Kotowski, Troniewski, Boss, Składzień, no i ja. Ustaliliśmy ostatnio, że pani prof. Dubel podejmie u nas zajęcia od przyszłego roku akademickiego. Mamy deklaracje kilku bardzo dobrych specjalistów, którzy gotowi są nam pomóc, co może być szczególnie istotne w przypadku starań o uruchomienie również studiów magisterskich.

Wreszcie, w momencie dość szczęśliwym podczas organizowania nowego kierunku pojawiła się oferta Uczelni ze Stuttgartu, która po podjęciu rozmów z Wydziałem Budownictwa, bardzo zainteresowana jest włączeniem się w przygotowywany nowy kierunek studiów. Biorąc pod uwagę priorytety na działania proekologiczne, zaproponowano mi opracowanie w tym zakresie wniosku o grant w ramach programu Tempus. Po dwóch wizytach w Stuttgarcie, o których na łamach naszej gazetki informowano, jest deklaracja aż dwóch profesorów, którzy w sposób podobny jak to uczyniono na kierunku zarządzanie (współpraca z Würzburgiem), prowadziliby kompaktowe wykłady w przedmiotach specjalistycznych. Omówiłem również możliwości odbycia stażу krótkoterminowych, obecnie dla młodych pracowników nauki, później dla studentów.

●Czy może Pan liczyć na pomoc władz miejskich i wojewódzkich przy realizacji zamierzenia, którego ewentualne pozytywne skutki będą odczuwalne w całym regionie?

Pytanie jest przewrotne. Jeszcze kilka lat temu, a z pewnością kilkanaście lat wcześniej, bez "wsparcia właściwych" władz trudno było coś zrobić.

W pierwszym rzędzie muszę liczyć na pomoc macierzystej Uczelni i Ministerstwa Edukacji Narodowej. Wiem też o wspólnych działaniach, jakie podjęły Ministerstwo Edukacji Narodowej oraz Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych w celu wsparcia uczelni, które prowadzą kształcenie w kierunkach ekologicznych. Tu na chwilę odejdę od tematu. Na początku swojej pracy zawodowej, z pieniędzy zdobytych w podobny sposób, przy okazji uruchamiania specjalności Maszyny i Urządzenia Przemysłu Chemicznego i Spożywczego, jedno z Ministerstw zafundowało nam trochę dewiz , za które kupiliśmy sobie minikomputer Wang. Jak na koniec lat siedemdziesiątych był to zakup bardzo dla nas interesujący. Nie mam nic przeciwko temu aby coś takiego potoczyło się w mojej karierze zawodowej jeszcze raz, oczywiście nie mam tu na myśli komputera dosłownie.

Myślę, że jest okazja aby skorzystać z szansy jaką daje współpraca ze Stuttgartem. Władze krajowe Badenii-Wirtembergii są zainteresowane szeroką współpracą z naszym Regionem. Obecnie po powołaniu mnie na stanowisko pełnomocnika Rektora, mogę już podjąć działania, np. skoordynowania działań związanych ze współpracą ze Stuttgartem, podjęcia oficjalnych kontaktów poprzez Urząd Wojewódzki z władzami Badenii-Wirtembergii, czy też wreszcie zacząć poszukiwać sponsorów.

●Zdaniem Pana Profesora baza laboratoryjna i lokalowa jest wystarczająca, czy też planowana jest jej rozbudowa?

W tym obszarze pracy jest najwięcej. Czeka nas uruchomienie trzech nowych laboratoriów specjalistycznych. W przypadku czterech dalszych laboratoriów będzie można skorzytać z działających już dla potrzeb kierunku mechanika. W tym przypadku, niezbędne działania określiłbym słowem mniej groźnym, jako modernizacja Szkoda, że podjęto decyzję o znacznej redukcji bazy laboratoryjnej dla chemii. Nie znam szczegółów, ponieważ w tym okresie byłem jeszcze na stypendium. Jedno nowe laboratorium specjalistyczne mogło być z powodzeniem budowane na bazie klasycznego laboratorium chemii, oczywiście przy znacznie mniejszych nakładach finansowych.

W zakresie bazy lokalowej nie znam tendencji rozwojowych w kompleksie budynków przy ulicy Mikołajczyka. Wydaje mi się, że istnieją jeszcze pewne rezerwy lokalowe których wygospodarowanie jest jedynie problemem administracyjnym.

●Czy uruchamianie nowego kierunku napotyka na trudności i jakiego są one rodzaju?

Myślę, że czeka nas i mam tu na myśli całą społeczność akademicką, oswojenie się z faktem że w bardzo krótkim okresie czasu, powstały trzy nowe kierunki studiów. Zakłada się przy tym, zresztą było to jednym z głównych argumentów przy ich powołaniu, że będą to kierunki najbardziej atrakcyjne, które mają zwrócić uwagę na naszą Uczelnię. W konsekwencji wymusi to jednak zmianę środka ciężkości jeśli idzie o proporcje w zatrudnianiu, bazie lokalowej, a także przydziale środków finansowych.

Ja często dmucham na zimne. Jeśli patrzeć na sposób w jaki uchwalano, na Radach Wydziału i przez Senat, decyzję o powołaniu nowych kierunków studiów, to można powiedzieć, że jesteśmy zdecydowanie za i bardzo się cieszymy. Obawiam się jednak, pracując już kilkanaście lat na Uczelni, że w momencie gdy zaczniemy mówić o lokalach, etatach i pieniądzach to entuzjazm dla tych działań będzie znacznie mniejszy. Im jednak prędzej oswoimy się z tym faktem tym lepiej. Na jednej z naszych Rad Wydziału gdy rozpatrywany był wniosek o uruchomienie kierunku zarządzanie, zwróciłem uwagę, że na uruchamianie nowych kierunków należy patrzeć globalnie w skali Szkoły a nie, że jest to sprawa kilku fanatyków i zapaleńców.

Do uruchomienia kształcenia na naszym nowym kierunku mamy jeszcze pół roku, do włączenia laboratoriów w proces dydaktyczny maksimum dwa lata. Bardzo bym chciał aby ten okres nie został zmarnowany. Jesteśmy na kilka miesięcy przed wyborami władz Uczelni i dziekańskich a już co bardziej doświadczeni koledzy mówią, że nie jest to najlepszy okres na podejmowanie zdecydowanych decyzji. Obecne władze Uczelni pokazały, że można działać zdecydowanie, czego wyrazem są trzy nowe kierunki studiów. W co najmniej dwóch przypadkach ich rola inspirująca była ogromna i wystawia im to jak najlepszą notę.

Dziękuję za rozmowę

STUDIA I STUDENCI

Wyższa Szkoła Inżynierska w Opolu przy współpracy Akademii Rolniczo-Technicznej w Olsztynie oraz Agencji "Kompleks" w Opolu zorganizowała STUDIUM PODYPLOMOWE w zakresie: WYCENA WARTOŚCI TECHNICZNO-EKONOMICZNYCH MATERIALNYCH I NIEMATERIALNYCH.

Zajęcia rozpoczęły się 12 grudnia 1992 r. i potrwają do lipca 1993 r. Tematyka obejmuje 26 przedmiotów z zakresu techniki, ekonomii i organizacji rynku nieruchomości. Wykłady prowadzą pracownicy naukowi WSI oraz ART a także wybitni praktycy. Ukończenie Studium upoważnia do otrzymania dyplomu uczelni oraz do przystąpienia do egzaminów przed Komisją Państwową celem uzyskania uprawnień w zakresie:

- wycena wartości techniczno-ekonomicznych
- kandydata na członka Rady Nadzorczej spółek
- likwidatora masy upadłościowej, tzw. syndyka.

Informacji szczegółowych udziela: Agencja "Kompleks" tel. 33809 oraz pani Ewa Przystajko - sekretariat prorektora pokój 105A ul. Mikołajczyka 5.

Studium zorganizowane jest przy Wydziale Mechanicznym WSI, a organizacyjnie prowadzi je Studium Nauk Społecznych i Ekonomicznych. Kierownictwo naukowe sprawuje prof. dr hab. Rudolf KOŚMIDER, zaś kierownictwo organizacyjne - dr Henryk LEWANDOWSKI.

Słuchaczami studium mogą zostać osoby z wykształceniem wyższym technicznym, ekonomicznym lub prawniczym, przy czym kandydatów obowiązują dwa lata praktyki zawodowej. Celem prowadzenia Studium jest zapoznanie słuchaczy z problematyką ekonomiki nieruchomości oraz metod ich wyceny, a także przygotowanie do egzaminów po ukończeniu Studium w zakresie uprawnień na syndyka masy upadłościowej oraz członków rad nadzorczych. Warunkiem ukończenia Studium jest uzyskanie zaliczeń z wszystkich przedmiotów, złożenie egzaminów z trzech przedmiotów kierunkowych, oraz obrona pracy dyplomowej. Uzyskane tą drogą świadectwo ukończenia stanowić będzie podstawę do przystąpienia do egzaminów przed Komisją Państwową o nadanie uprawnień w zakresie wyceny nieruchomości. Egzaminy organizuje Uczelnia oraz Agencja "Kompleks". Zajęcia przeprowadzone zostaną w formie 14 dwudniowych sesji (sobota, niedziela) w ciągu 7 miesięcy. Odpłatność od studenta jest uzależniona od ponoszonych kosztów (ca 8 mln zł.). Wpłata zaliczkowa w wysokości 2,5 mln zł. winna być wniesiona na konto Agencji "Kompleks" - Bank PKO SA Oddział w Opolu, nr 553014-50003497-2541-2. Koszt noclegów i pobytu słuchacze pokrywają we własnym zakresie. Na życzenie uczestników organizatorzy mogą dokonać rezerwacji hotelu po stosunkowo niskich cenach. Tak wyczerpującą informację dla zainteresowanych przygotował pan dr Henryk LEWANDOWSKI.

*

W programie działalności opolskiego Klubu Inteligencji Katolickiej znalazło się także spotkanie ze słuchaczami Studium Języka Polskiego dla Cudzoziemców. Do siedziby Klubu na spotkanie przybyli prezes KIK-u doc. Antoni GUZIK, prorektorzy - prof. Jerzy SKUBIS i dr Zygmunt KASPERSKI. Studentom towarzyszyła pani mgr Marianna DRZYZGA - kierownik Studium oraz wykładowcy. Tegoroczni słuchacze w zdecydowanej większości wywodzą się z polskich środowisk z terenów byłego ZSRR (Litwa, Białoruś, Kazachstan) toteż nie było żadnych trudności językowych w nawiązaniu kontaktów. Warto przypomnieć, że nie było to jedyne tego typu spotkanie i jak zapewniają informatorzy - również nie ostatnie.

Z ŻYCIA UCZELNI

Kierownik Działu Kadr i Spraw Socjalnych pani mgr Anna BOCZAR informuje, że istnieje możliwość zakupienia legitymacji uprawniających do nabywania biletów PKP na pociągi osobowe z 50 % zniżką. Koszt legitymacji wynosi 284 tys. zł./rok. Zainteresowanych pracowników Uczelni nie będących nauczycielami akademickimi, a zainteresowanych powyższą sprawą prosi się o zgłoszenie w Dziale Kadr pok. 208 A.

••

Tuż przed świętami 17 grudnia ub. roku w Uczelni odbyła się miła uroczystość. Pracownicy Działu Socjalnego wspólnie ze związkowcami przygotowali w jednej z sal Wydziału Mechanicznego tradycyjne spotkanie dla emerytów i rencistów. Zaproszenia rozesłano do 144 byłych pracowników WSI, a w spotkaniu wzięło udział ok. 80 osób. Miało ono charakter spotkania towarzyskiego przy herbacie i słodyczach.

Szanownym gościom życzenia świąteczne i noworoczne składali rektor - prof. Piotr WACH, dyrektor administracyjny - mgr Wiesław HENZLER oraz przedstawiciele związków zawodowych. Z funduszu spożycia zbiorowego wyasygnowano dla każdego kwotę 400 000 zł., która przed świętami była pewnie dla wszystkich miłym upominkiem. Nad całością organizacji czuwał dyrektor W. HENZLER.

Po spotkaniu wielu spośród zaproszonych odwiedziło dawnych współpracowników i stanowiska pracy.

••

W wyniku rozstrzygnięcia kolejnego konkursu w ramach programu TEMPUS przyznano grant na pobyt w Anglii w terminie od 3 stycznia do 31 sierpnia br. dla prof. dr. hab. inż. Ewalda MACHY - kierownika Katedry Mechaniki i Podstaw Konstrukcji Maszyn Wydziału Mechanicznego. Program szkolenia przewiduje pobyt prof. Machy w University of Bradford, University of Nottingham, Sheffield City Polytechnic oraz w Newcastle-Upon-Tyne Polytechnic.

••

Z inicjatywy dziekana Wydziału Mechanicznego doc. Antoniego GUZIKA w dniu wypłaty przeprowadzono zbiórkę pieniędzy dla ofiar wojny w Bośni i Hercegowinie. Zebrano 800 000 złotych, którą to kwotę przekazano do Caritasu.

Dzięki zabiegom Fani dr Krystyny SŁODCZYK firma "ATMO TERM" Zakład Ciepłownictwa i Ochrony Środowiska w Opolu przekazała nieodpłatnie programy komputerowe wartości 50 mln. zł. dla potrzeb dydaktycznych kierunku Inżynieria Środowiska.

••

Jak poinformował prof. Włodzimierz KOTOWSKI, zespół badawczy, nad którym sprawuje kierownictwo naukowe, opracował ostatnio ważne udoskonalenie techniczne z pokaźnym efektem ekonomicznym i ekologicznym. Do powstania zespołu doszło z inicjatywy pana mgr. inż. Tadeusza TOPORKA, dyrektora Zakładu Produkcji Szklarniowej w Chróścinie Nyskiej, który zwrócił się do prof. W. Kotowskiego z propozycją zorganizowania międzyzakładowego zespołu badawczo-wdrożeniowego zajmującego się rozwiązywaniem różnych problemów techniczno-organizacyjnych. W zespole znaleźli się pracownicy techniczno-eksploatacyjni Zakładu Produkcji Szklarniowej, specjaliści z Zakładów Chemicznych Blachownia. Kierownictwo organizacyjne przejął pan T. Toporek. Jednym z problemów jakiego podjął się zespół było zastąpienie relatywnie drogiego oleju opałowego z płockiej petrochemii innym tańszym paliwem płynnym łatwo dostępnym w naszym województwie. Olejem opałowym ogrzewano ogromne szklarnie. Po dwóch miesiących eksperymentów oraz po miesięcznym okresie działań techniczno-wdrożeniowych udało się wyeliminować całkowicie drogi olej opałowy z Płocka i zastąpić go smołą surową i jej frakcjami smoły opałowej. Zakład zużywał rocznie ok. 8-10 tysięcy ton oleju. Smoła jest tylko w nieznacznym stopniu mniej wydajna kalorycznie za to jej zastosowanie jest korzystniejsze dla ochrony środowiska. Zawiera bowiem tylko 10 % tej masy substancji szkodliwych jakie ma olej opałowy i w dodatku w ogóle nie zawiera metali ciężkich, wśród których najbardziej trujący dla ssaków jest wanad. Efekt ekonomiczny tego przedsięwzięcia szacuje się na ponad 4 mld zł.

Istniejącym potencjałem naukowym naszej Uczelni i potencjałem technicznym otaczających nas zakładów przemysłowych można w wielu przypadkach systemem chałupniczym osiągnąć odczuwalny postęp w restrukturyzacji zakładów przemysłowych regionu - stwierdził profesor Kotowski.

••

Pan mgr inż. Albert RYGOL jest autorem pracy dyplomowej pt. "Sprężysto-plastyczne modele gruntu w analizie rozszerzania się cylindrycznej pustki", która uzyskała ostatnio nagrodę Ministra Gospodarki Przestrzennej.

Pan RYGOL jest absolwentem Wydziału Budownictwa naszej Uczelni, studia ukończył w styczniu 1991 roku. Promotorem wyróżnionej pracy dyplomowej był profesor Maciej GRYCZMAŃSKI. Gratulujemy.

••

W środę 20 stycznia w Diecezjalnym Instytucie Pastoralnym - Filii KUL w Opolu miało miejsce tradycyjne spotkanie opłatkowo-noworoczne pracowników naukowych i dydaktycznych opolskich uczelni i instytutów naukowych. Przybyłych powitał ks. dr Helmut SOBECZKO, dyrektor DIP-u. Słowa z Ewangelii przeczytał zebranym prezes Opolskiego Klubu Inteligencji Katolickiej doc. Antoni GUZIK. Następnie głos zabrali ks. biskup Alfons NOSSOL, rektorzy opolskich uczelni - prof. Jerzy POŚPIECH oraz prof. Piotr WACH, a także wojewoda opolski Ryszard ZEMBACZYŃSKI. W swoich wystąpieniach oprócz ciepłych słów noworocznych życzeń poruszali aktualne problemy opolskiego środowiska. Odświętny nastrój spotkania podkreślił koncert kolęd w wykonaniu Studium Muzyki Kościelnej i chóru z Babic.

Spotkanie zakończyło się wspólnymi życzeniami opłatkowymi.

••

Po raz kolejny gościliśmy w naszej Uczelni profesorów z niemieckiej Fachhochschule Würzburg-Schweinfurt. Tym razem z cyklem wykładów przybyli profesorowie William JÓRASZ oraz Wieland WEISS.

Prof. Jórasz z rąk Rektora odebrał nominację na stanowisko profesora nadzwyczajnego w WSI w Opolu, zgodnie z wcześniej przeprowadzoną procedurą. 13 stycznia pierwszy wykład nt. "Formy prawne przedsiębiorstwa" wygłosił dla studentów III roku Wydziału Mechanicznego, natomiast studentom Zarządzania przedstawił "Wprowadzenie do rachunku kosztów".

Prof. Weiss, który w naszej Uczelni był po raz pierwszy na Zarządzaniu wygłosił wykład nt. "Grupy celowe w działaniu marketingowym" a także w Studium Nauk Społecznych i Ekonomicznych prowadził seminarium dla pracowników na temat podstaw marketingu. Wykłady wzbudziły żywe zainteresowanie studentów, zadawano wykładowcom pytania, dyskutowano, a wykład prof. Weissa nagrodzony został brawami. Podczas wizyty profesor ze swej strony wyraził gotowość dalszej współpracy z WSI. Goście mieszkali w DS Zygzak, zwiedzili Opole, a przed powrotem planowali obejrzeć Kraków.

Warto podkreślić, że wykłady prowadzone są w języku niemieckim a tłumaczy je "na żywo" prof. R. Kośmider. W marcu przewidziane są następne wykłady prof. B. Kruse z FHS Würzburg-Schweinfurt.

••

Dr inż. Józef GIGIEL z Wydziału Budownictwa zakończył trzymiesięczny pobyt w Ruhr Universität Bochum u profesora W.B. KRÄTZIGA, gdzie przebywał na stypendium fundowanym przez DAAD.

Prof. Krätzig jest autorytetem w dziedzinie konstruowania i budowy chłodni kominowych. Celem pobytu dr. Gigla w Niemczech było zapoznanie się z osiągnięciami "szkoły Krätziga" i innych ośrodków niemieckich w zakresie projektowania i wykonawstwa chłodni kominowych. Oprócz zagadnień czysto naukowych niemniej interesująca była obserwacja organizacji życia naukowego na Uniwersytecie.

Bezpośrednim efektem pobytu w niemieckim ośrodku jest możliwość uściślenia pewnych zaleceń dotyczących serwisu chłodni i to zostanie opublikowane w formie artykułu. Pozostały "bagaż naukowy" powinien również zaowocować dalszymi publikacjami.

••

W auli im. prof. Oswalda MATEI przy ul. Katowickiej odbyło się 6 stycznia spotkanie noworoczne pracowników Wydziału Budownictwa. Uczestniczył w nim dziekan - prof. Tadeusz CHMIELEWSKI, profesorowie i pozostali pracownicy Wydziału. Spotkanie przy lampce szampana stało się okazją do składania życzeń i jak twierdzą uczestnicy - doskonale wpływa to na atmosferę na Wydziale.

••

Dr Augustyn JAWORSKI ze Studium Nauk Społecznych i Ekonomicznych przebywał przez dwa miesiące (X-XII) w delegacji służbowej na Ukrainie w wyższych uczelniach Kijowa i Odessy. W trakcie pobytu uczestniczył w kilku konferencjach naukowych, na których prezentował referaty opublikowane potem w materiałach konferencyjnych. W Odeskim Instytucie Technologii Przemysłu Spożywczego w trakcie międzynarodowej konferencji dr Jaworski wygłosił referat, w którym przedstawił działalność Studium Języka Polskiego dla Cudzoziemców przy WSI w Opolu. Praca Studium jest popularyzowana w tej formie już po raz trzeci.

Ponadto na zaproszenie rektora odeskiego instytutu, akademika N.D. Zacharowa jako przedstawiciel WSI w Opolu wziął udział w uroczystościach związanych z 90 rocznicą działalności Odeskiego Instytutu Technologicznego Przemysłu Spożywczego. Na uroczystość przybyło ponad 10 delegacji zagranicznych m.in. z Niemiec, Austrii Francji itd.

W czasie pobytu w Odessie dr A. JAWORSKI przygotował również ostateczną wersję swojej pracy habilitacyjnej. Po konsultacjach z prof. G.I. TERESZCZENKO praca w maszynopisie została przedstawiona w Katedrze Słowian Południowych i Zachodnich Uniwersytetu Kijowskiego, gdzie ma odbyć się jej obrona.

••

•S T A N O W I S K O•

Krajowej Sekcji Nauki NSZZ "SOLIDARNOŚĆ"

w sprawie nauki

Warszawa, 28 listopada 1992 r.

Objawy kryzysu, ogarniającego dziedzinę nauki, z roku na rok zaznaczają się coraz ostrzej. Drastyczne ograniczenia środków na naukę, będące wynikiem decyzji rządu i parlamentu, doprowadziły do nieodwracalnych już strat - roz-

padania się zespołów naukowych, ucieczki najzdolniejszych pracowników, a nawet likwidacji całych placówek naukowych. A przy tym oczekiwana od dawna reforma mająca dostosować zasady działania i strukturę instytucji naukowych do potrzeb nowoczesnego państwa, nie może ruszyć z miejsca, wszelkie podejmowane w tym zakresie działania mają charakter przypadkowy, gdyż nie są niestety elementami spójnej koncepcji. Nawet cel, który dzięki reformie powinniśmy osiągnąć, nie został jeszcze jasno określony.

I. OCENA SYTUACJI

Obserwując z niepokojem rozwój sytuacji w dziedzinie nauki stwierdzamy co następuje:

1. Badania naukowe stały się we współczesnym świecie tą dziedziną, od której zależy rozwój całego państwa, a w szczególności jego rozwój gospodarczy. Przy dynamicznym postępie badań naukowych w świecie słabość naszych instytucji naukowych grozi nie tylko utratą zdolności do inicjowania postępu, lecz nawet do skutecznego przyswajania osiągnięć nowoczesnej techniki powstającej za granicą. Trwanie takiego stanu może doprowadzić w końcu do tego, że nasze społeczeństwo zostanie podporządkowane interesom innych, silniejszych ekonomicznie krajów, np. jako źródło taniej, niskokwalifikowanej siły roboczej. Trudno oczekiwać, by w takich warunkach gospodarka nasza osiągnęła równowagę i rozwijała się prawidłowo.

2. Drastyczne, nieuzasadnione racjonalnymi przesłankami zmniejszenie środków budżetowych na naukę doprowadziło do tego, że w 1992 r. wydatki na ten cel nie osiągają nawet 1% produktu krajowego brutto (0,66% w 1992 r.). Jest to stan katastrofy finansowej, w którym szybko postępuje destrukcja naszego potencjału naukowego. Straty te potęguje jeszcze fakt, że nie zostały dotąd opracowane zasady polityki naukowej państwa, a także brak perspektywicznej wizji rozwoju naszej gospodarki. Niestabilność i prowizoryczne rozwiązania organizacyjne utrudniają proces dostosowywania się instytucji nauki do nowych warunków funkcjonowania państwa.

3. Poniżająca sytuacja materialna pracowników nauki powoduje szereg ujemnych skutków które nie ograniczają się bynajmniej do znanych trudności w pozyskiwaniu pracowników oraz zbyt powolnego rozwoju naukowego tych nielicznych, którzy mimo złych warunków decydują się na pracę naukową. Jeśli ludzie nauki znajdują się na pozycji obywateli drugiej kategorii (pod względem materialnym), to fakt ten odbija się wysoce niekorzystnie w świadomości społecznej. Jednym z groźnych tego skutków jest zniechęcenie młodego pokolenia do podejmowania studiów. Ucieczka za granicę wielu zdolnych i rzutkich młodych specjalistów, a równocześnie stały wzrost średniego wieku pracowników nauki w kraju grozi tym, że za jakiś czas będziemy skazani na zatrudnianie w naszych instytutach i uczelniach specjalistów zagranicznych.

4. Państwo nie może zdjąć z siebie odpowiedzialności za stan instytucji naukowych, podobnie jak musi odpowiadać za stan obronności kraju, ład wewnętrzny i bezpieczeństwo obywateli. Nauka to nie tylko obszar aktywności pewnej niezbyt licznej grupy zawodowej, to przede wszystkim czynnik o istotnym znaczeniu dla kulturalnego rozwoju społeczeństwa, dla możliwości zaspokajania jego potrzeb życiowych, wreszcie dla pozycji narodu w świecie. Jest ona także źródłem informacji na użytek państwa i obywateli. Nauka służy i jest potrzebna całemu społeczeństwu, które powinno zadbać o jej racjonalny rozwój.

Ostatnio szerzy się pogląd, że w czasie kryzysu trzeba ratować naukę, a przynajmniej to co w niej najcenniejsze. Uważamy ten pogląd za błędny. Ratować musimy nie naukę lecz kraj przed grożącym mu załamaniem. Nauka jest jednym z narzędzi, które trzeba do tego wykorzystać, stawiając przed nią zadania i dając jej na to środki. Konieczne są jednak w tej sprawie zasadnicze decyzje władz państwowych.

II. POSTULATY

Krajowa Sekcja Nauki NSZZ "Solidarność", zabierając po raz kolejny głos w tej sprawie, uważa za konieczne postawienie kilku podstawowych postulatów, których realizacji będzie się konsekwentnie domagać.

1. Rzeczą szczególnie ważną i pilną jest opracowanie i przedstawienie społeczeństwu głównych zasad polityki naukowej państwa, ściśle powiązanych ze wskazanym przez rząd i zaakceptowanym przez społeczeństwo kierunkiem rozwoju kraju. Sformułowania polityki naukowej powinny zawierać w szczególności:
- określenie zadań nauki ze wskazaniem dziedzin szczególnie ważnych dla prawidłowego rozwoju kraju i osiągnięcia założonych celów społecznych.
- zasady finansowania badań z budżetu państwa, dostosowane do podjętych zadań i określające w sposób wiążący wielkość nakładów na naukę w perspektywie co najmniej trzyletniej. Środki przeznaczane na naukę nie powinny być niższe niż 2% produktu krajowego brutto, gdyż popiero wtedy będą miały charakter inwestycji przynoszącej społeczeństwu wymierne korzyści.
- określenie środków niezbędnych dla właściwego (ilościowego i jakościowego) rozwoju kadry pracowników nauki, np. przez odpowiednie wyposażenie placówek naukowych, korzystne warunki płacowe oraz umożliwienie młodym pracownikom dostatecznie szybkiego awansu naukowego.

2. Istnieje nagląca potrzeba opracowania i uzgodnienia zasad reformy obejmującej całą dziedzinę badań naukowych. Konieczne jest jasne określenie celu oraz programu przekształceń niezbędnych dla prawidłowego rozwoju nauki. Stawiamy zatem postulat niezwłocznego podjęcia tych prac; uważamy przy tym za szczególnie ważne ustalenie terminów wdrażania poszczególnych etapów reformy.

3. Istotny udział w finansowaniu nauki powinny stanowić środki pozabudżetowe. Należy jak najszybciej zastosować czynnik stymulujący dopływ tych środków w postaci przepisów zwalniających z opodatkowania część przychodu przeznaczanego przez przedsiębiorstwa na badania naukowe. Należy także stworzyć trwały system przepisów zapewniający działalności naukowej przywileje finansowe (ulgi podatkowe, tanie kredyty), które powinny przysługiwać niezależnie od rodzaju placówki prowadzącej taką działalność (jak instytut, uczelnia, laboratorium przemysłowe, muzeum i inne).

4. Jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe powinny uzyskać samodzielność i ponosić odpowiedzialność za skutki swych decyzji. Sposób w jaki będą one przekształcane powinien wynikać z charakteru ich działalności; badania podstawowe lub stosowane, obszar nauki, którego dotyczą badania.

5. Pracownicy nauki znacznie wcześniej niż obecnie powinni dochodzić do samodzielności w badaniach naukowych. Dlatego też ważnym elementem reformy winno być unowocześnienie przepisów o stopniach i tytułach naukowych oraz zmiana wynikających z nich uprawnień.

6. Konieczne jest ustawowe zagwarantowanie swobody badań i publikowania prac naukowych.

7. Należy przyjąć zasadę, że w toku programowych przekształceń instytucji naukowych uprawnienia nabyte uprzednio przez pracowników zostają w pełni zachowane, a w razie gdy nie jest to możliwe, np. z uwagi na zmiany ogólnych przepisów prawa pracy, utrata uprawnień powinna być całkowicie zrekompensowana.

8. Wszelkie projekty aktów prawnych, w szczególności zmieniające warunki pracy, muszą być poddawane opiniowaniu zgodnie z ustawą o związkach zawodowych.

Redakcja: Krystyna Duda, Andrzej Michniewicz
Grafik: Elżbieta Ciechocińska
Korekta: Małgorzata Kalinowska

Pow. w DW WSI. Zam. 1/93, Nakład 600 egz.